

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου: Στρατηγικό Σχέδιο 2021-2023

Δεκέμβριος 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ..... 2

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ..... 3

ΑΠΟΣΤΟΛΗ..... 4

ΟΡΑΜΑ 4

ΑΞΙΕΣ 4

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ 5

ΣΤΟΧΟΙ 6

    ΣΤΟΧΟΣ 1: ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑνΑΔ 6

    ΣΤΟΧΟΣ 2: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ..... 10

    ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗΣ..... 15

    ΣΤΟΧΟΣ 3: ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ 16

    ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗΣ..... 18

    ΣΤΟΧΟΣ 4: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 19

    ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗΣ..... 20

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΝΑ ΣΤΟΧΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ..... 21

ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 25

ΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 26

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ..... 32

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΑνΑΔ: Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου

Δ: Δραστηριότητα

ΔΑ: Δείκτης Απόδοσης

ΔΕ: Δείκτης Επίδοσης

ΔΕΚ: Δομές Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΕΕ: Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

ΕΕΚ: Εκπαιδευτές Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΚΕΚ: Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΟΠΣ: Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της ΑνΑΔ

Σ: Στόχος

ΣΕΠ: Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων

ΤΠΕ: Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας

ΑΡΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΑνΑΔ)

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2021-2023

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Η δημιουργία των προϋποθέσεων για προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου, σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς¹, για την ικανοποίηση των αναγκών της οικονομίας μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής του κράτους.

ΟΡΑΜΑ

Ο συνεχής εμπλουτισμός του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου με τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της οικονομίας και της αγοράς εργασίας και να συμβάλλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την επαύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων/οργανισμών.

ΑΞΙΕΣ

Η επίτευξη της αποστολής της ΑνΑΔ βασίζεται στον καθορισμό στρατηγικών επιδιώξεων, τη διαμόρφωση στόχων και τον σχεδιασμό και υλοποίηση δραστηριοτήτων, οι οποίες εδράζονται στις ακόλουθες θεμελιώδεις αξίες:

1. Συνέπεια στην εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων/οργανισμών, των συνεργατών και των πολιτών.
2. Αντικειμενικότητα και διαφάνεια στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.
3. Παροχή βέλτιστης ποιότητας υπηρεσιών προς τους συνεργάτες και πολίτες.
4. Απολογισμός και λογοδοσία για τη δραστηριοποίηση και τις παρεμβάσεις της ΑνΑΔ.
5. Αποτελεσματικότητα για την αποδοτικότερη διαχείριση των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων του Οργανισμού.
6. Συνεχής ανάπτυξη του προσωπικού του Οργανισμού.

---

¹ Οι αυτοαπασχολούμενοι και οι δημόσιοι υπάλληλοι εξαιρούνται.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

Οι στρατηγικές επιδιώξεις της ΑνΑΔ για την τριετία 2021-2023, με σκοπό την επιτέλεση του ρόλου και την επίτευξη της αποστολής της, είναι οι ακόλουθες:

1. Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού του τόπου με τη συνεχή και διά βίου μάθηση των απασχολουμένων, των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού, με έμφαση στους νέους, στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και χαμηλής εξειδίκευσης και στους μακροχρόνια ανέργους.
2. Βελτίωση της παραγωγικότητας, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξη της ανθεκτικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων μέσα από τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας και την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους.
3. Ενίσχυση της διασφάλισης της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του συστήματος κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού μέσα από την αξιολόγηση και πιστοποίηση της παρεχόμενης κατάρτισης, την ενίσχυση των συστημάτων και διαδικασιών ελέγχου, καθώς και των γνώσεων, δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού του τόπου.

ΣΤΟΧΟΙ

ΣΤΟΧΟΣ 1: ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑνΑΔ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται η ΑνΑΔ παρουσιάζει σημαντικές αλλαγές ως αποτέλεσμα των διεθνών οικονομικών εξελίξεων αλλά και των αλλαγών στον οικονομικό και κοινωνικό ιστό της Κύπρου ως απόρροια της πανδημίας του κορωνοϊού.

Η Κύπρος, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), αποτελεί οργανικό μέρος μιας ευρύτερης πολιτικής και οικονομικής οντότητας και έχει να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και να αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα. Η αντιμετώπιση των προκλήσεων επιβάλλει την υιοθέτηση πολιτικών οι οποίες θα ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες οικονομικές και πολιτικές συνθήκες της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού λαμβάνουν υπόψη τους γενικότερους στόχους, τις κατευθύνσεις και τις πολιτικές της ΕΕ.

Οι αποφάσεις πολιτικής που λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο διαμορφώνουν το ευρωπαϊκό περιβάλλον μέσα στο οποίο η ΑνΑΔ είναι υποχρεωμένη να προσαρμόζεται και να δραστηριοποιείται για επιτέλεση του ρόλου και την επίτευξη της αποστολής της. Βασικούς προσδιοριστικούς παράγοντες του περιβάλλοντος στην ΕΕ για την ΑνΑΔ αποτελούν οι λαμβανόμενες αποφάσεις στα ακόλουθα πεδία πολιτικής:

- Στρατηγική «Ευρώπη 2020»
- Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης
- Νέα Ατζέντα Δεξιοτήτων για την Ευρώπη
- Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων
- Στρατηγικό Πλαίσιο «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2020»
- Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Erasmus+»
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»
- Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Το έτος 2020 αποτελεί κομβικό σημείο για τη διαμόρφωση των πολιτικών και του προϋπολογισμού της ΕΕ για την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Οι σχετικές διαδικασίες έχουν ήδη αρχίσει.

Πρόσθετα, τα ακόλουθα εθνικά στρατηγικά/προγραμματικά έγγραφα καθορίζουν τους άξονες πολιτικής στους οποίους κινείται η ΑνΑΔ:

- Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική 2014-2020
- Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης 2014-2020

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή» 2014-2020
- Επενδυτικός Σχεδιασμός για Αξιοποίηση Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2021-2027 - Πολιτική Συνοχής και Κοινή Αλιευτική Πολιτική
- Εθνική Στρατηγική Διά Βίου Μάθησης 2014-2020
- Ψηφιακή Στρατηγική της Κύπρου 2012-2020
- Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ψηφιακών Θέσεων Εργασίας
- Εθνική Στρατηγική για τις Αποκεντρωμένες Τεχνολογίες (Blockchain)
- Εθνική Στρατηγική Τεχνητής Νοημοσύνης
- Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Κύπρο
- Εθνικό Πλαίσιο Στρατηγικής για Έρευνα και Καινοτομία 2019-2023
- Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση των Νέων, περιλαμβανομένου του Σχεδίου Δράσης για εφαρμογή της Σύστασης «Εγγύηση για τη Νεολαία»
- Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία 2017-2022
- Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα 2020 για τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020»
- Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2021-2023
- Νέα Βιομηχανική Πολιτική της Κύπρου 2019-2030
- Έκθεση Ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής Οικονομίας 2019
- Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2020-2030
- Εθνική Στρατηγική για την Ανάπτυξη των Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους

Σε αντιστοίχιση με το ευρωπαϊκό επίπεδο, το έτος 2020 είναι κομβικό και σε εθνικό επίπεδο στη διαμόρφωση πολιτικών για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Η αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς κατάρτισης στην Κύπρο είναι στενά συνυφασμένη με την αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία της ΑνΑΔ και κατ' επέκταση με την ύπαρξη κατάλληλων συστημάτων και μηχανισμών διακυβέρνησης.

Οι δραστηριότητες που θα προωθηθούν διέπονται από τις αρχές της συνέργειας και της συμπληρωματικότητας. Πρόσθετα, βασίζονται στις αρχές διακυβέρνησης, όπως προσδιορίζονται στον «Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης» και αφορούν στις Οργανωσιακές Αξίες και Εμπλοκή με Ενδιαφερόμενα Μέρη, στο Όραμα, Αποστολή και Στρατηγική του Οργανισμού, στην Ανάπτυξη της Ικανότητας του Οργανισμού, στην Εποπτεία Κινδύνων και Εσωτερικού Ελέγχου, στην Εποπτεία, Αναφορά και Λήψη Αποφάσεων και στην Αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Προς την κατεύθυνση υλοποίησης του στόχου «Αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία της ΑνΑΔ», σημαντικές δραστηριότητες που προωθούνται είναι ο στρατηγικός σχεδιασμός, οι εργασίες εσωτερικού ελέγχου, η διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, η οικονομική διαχείριση, καθώς και η πληροφορική.

1. Στρατηγικός σχεδιασμός

Μέσα από τη δραστηριότητα του στρατηγικού σχεδιασμού προωθείται η επίτευξη των στόχων του Οργανισμού και διαλαμβάνει τη χάραξη πολιτικών, τον συντονισμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Στρατηγικού Σχεδίου, καθώς και τον καταρτισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης του προϋπολογισμού.

Παράλληλα, βασικές δράσεις στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής αποτελούν η εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων με στόχο οι κίνδυνοι να εντοπίζονται, να παρακολουθούνται, να διαχειρίζονται μεθοδικά και σε συνεχή βάση έτσι ώστε να ελαχιστοποιούνται, καθώς και η διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας του Οργανισμού σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όπως η πρόσφατη κατάσταση που δημιουργήθηκε από την πανδημία του κορωνοϊού.

2. Εσωτερικός έλεγχος

Μέσω του εσωτερικού ελέγχου, στοχεύεται η παροχή ανεξάρτητης και αντικειμενικής εκτίμησης των εσωτερικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, της διαχείρισης κινδύνων και των διαδικασιών διακυβέρνησης, συμβάλλοντας ουσιαστικά και αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων της ΑνΑΔ. Στο πλαίσιο αυτό, διεξάγονται διάφορες ελεγκτικές εργασίες με βάση συγκεκριμένο ετήσιο πρόγραμμα. Το πρόγραμμα ελεγκτικών εργασιών βασίζεται στην εκτίμηση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ΑνΑΔ, η οποία διενεργείται τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, και προσαρμόζεται ανάλογα με τις αλλαγές στη δραστηριότητα, τους κινδύνους, τις λειτουργίες, τα προγράμματα, τα συστήματα και τους ελεγκτικούς μηχανισμούς της ΑνΑΔ.

3. Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού

Κάτω από τη δραστηριότητα αυτή επιδιώκεται η κατάλληλη και έγκαιρη στελέχωση των υπηρεσιών της ΑνΑΔ σε όλες τις βαθμίδες με το αναγκαίο προσωπικό, η συνεχής και επικεντρωμένη κατάρτιση και ανάπτυξη του προσωπικού καθώς και η προώθηση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού του Οργανισμού, λαμβάνοντας υπόψη και την πορεία των προσπαθειών της κυβέρνησης για μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας.

4. Οικονομική διαχείριση

Οι δράσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την τήρηση του λογιστικού συστήματος, την διασφάλιση της απαραίτητης ρευστότητας, τον χειρισμό των επενδύσεων των πλεονασμάτων της ΑνΑΔ, το μισθολόγιο και τις συντάξεις, τον έλεγχο και την καταβολή των επιχορηγήσεων στο

πλαίσιο της λειτουργίας των Σχεδίων της ΑνΑΔ καθώς και την ετοιμασία των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

5. Πληροφορική

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, μέσω της αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τη βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών που παρέχει η ΑνΑΔ.

Με την υλοποίηση, αποτελεσματική αξιοποίηση και συνεχή εμπλουτισμό του «Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος» (ΟΠΣ) της ΑνΑΔ, αναμένεται να υπάρξει σημαντική βελτίωση στον τρόπο λειτουργίας της ΑνΑΔ, η οποία θα βοηθήσει σημαντικά στην αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών που παρέχει με παράλληλη μείωση της γραφειοκρατίας και του κόστους λειτουργίας.

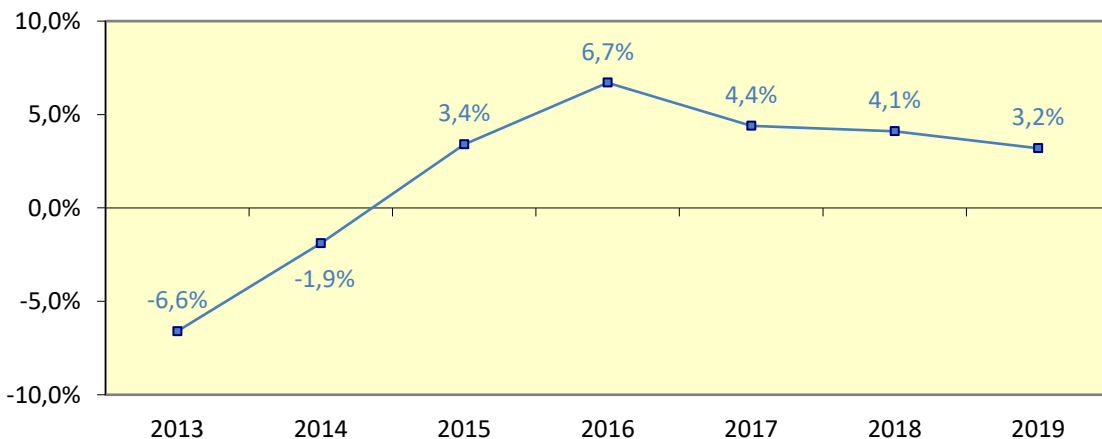
Παράλληλα, η περαιτέρω ενίσχυση της ασφάλειας των συστημάτων και εφαρμογών και η αντικατάσταση υφιστάμενου εξοπλισμού παλαιότερης τεχνολογίας αποτελούν εξίσου σημαντικές δράσεις.

ΣΤΟΧΟΣ 2: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Παρά την πενταετή πορεία ισχυρής οικονομικής ανάκαμψης το 2015-2019, η κρίση που προκλήθηκε από την πανδημία του κορωνοϊού αναμένεται να οδηγήσει σε ύφεση το 2020 προτού δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις ανάκαμψης το 2021. Η κυπριακή οικονομία επηρεάστηκε σημαντικά από το παρατεταμένο πάγωμα της οικονομικής δραστηριότητας λόγω των μέτρων κοινωνικής απομόνωσης. Ο τουρισμός, το εμπόριο, οι μεταφορές και οι κατασκευές που έχουν πληγεί περισσότερο από τα μέτρα, καλύπτουν περίπου το ένα τρίτο του ΑΕΠ. Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω των «Προγραμμάτων Στήριξης» που εφαρμόζει, έχει λάβει σειρά στοχευμένων μέτρων, επιδιώκοντας αφενός τη στήριξη της οικονομίας και τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων και αφετέρου τη γρήγορη ανάκαμψη και επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας. Τα μέτρα αυτά αναμένεται να απορροφήσουν μεγάλο μέρος του αρνητικού αντίκτυπου της πανδημίας, στηρίζοντας κατά κύριο λόγο τις επιχειρήσεις και διατηρώντας τις θέσεις απασχόλησης. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2020-2023 του Υπουργείου Οικονομικών, που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο 2020, η κυπριακή οικονομία, μετά από ανάπτυξη κατά 3,2% το 2019, αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 7,0% το 2020 και να ανακάμψει κατά 6,0% το 2021. Οι συνθήκες ωστόσο είναι ιδιαίτερες και υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα ως προς τις οικονομικές προοπτικές.

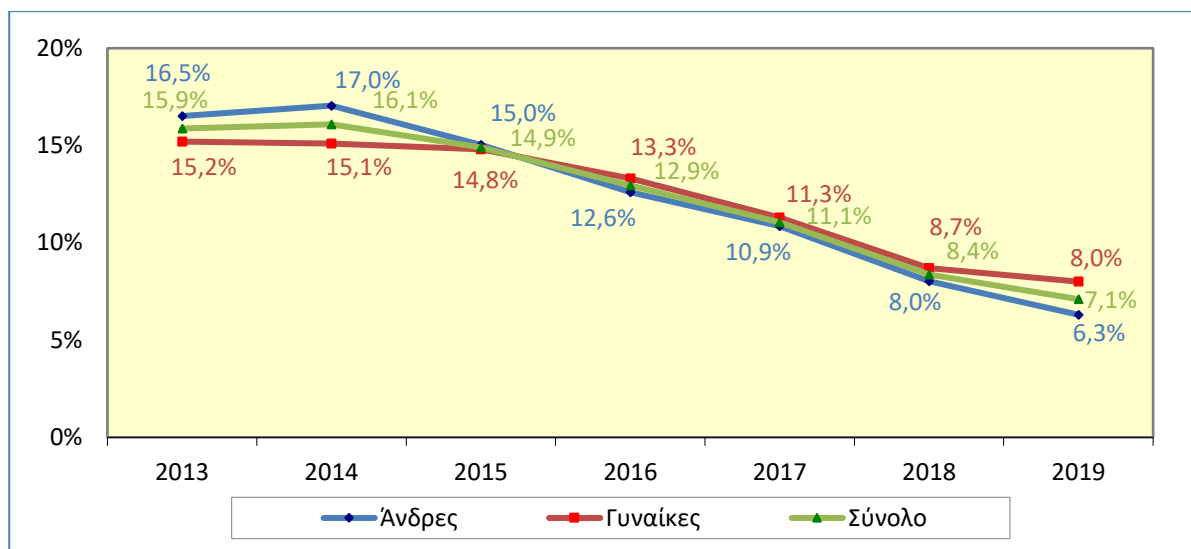
Σχεδιάγραμμα 1. Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή ΑΕΠ (σταθερές τιμές 2010)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Μετά από μια σταθερή θετική πορεία της αγοράς εργασίας τα τελευταία χρόνια, η Κύπρος αντιμετωπίζει προκλήσεις όσον αφορά τα επίπεδα απασχόλησης. Λόγω των εντεινόμενων πιέσεων που προκλήθηκαν από την πανδημία στην αγορά εργασίας, προτεραιότητα πλέον είναι η δημιουργία ικανοποιητικών επιπέδων απασχόλησης και ανάπτυξης μέσα σε συνθήκες κοινωνικής συνοχής. Σύμφωνα με τις εαρινές οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η ανεργία, η οποία παρουσίασε σταθερή μείωση από το 2014, αναμένεται να αυξηθεί από 7,1% το 2019, σε 8,6% το 2020 και να ανακάμψει σε 7,5 % το 2021.

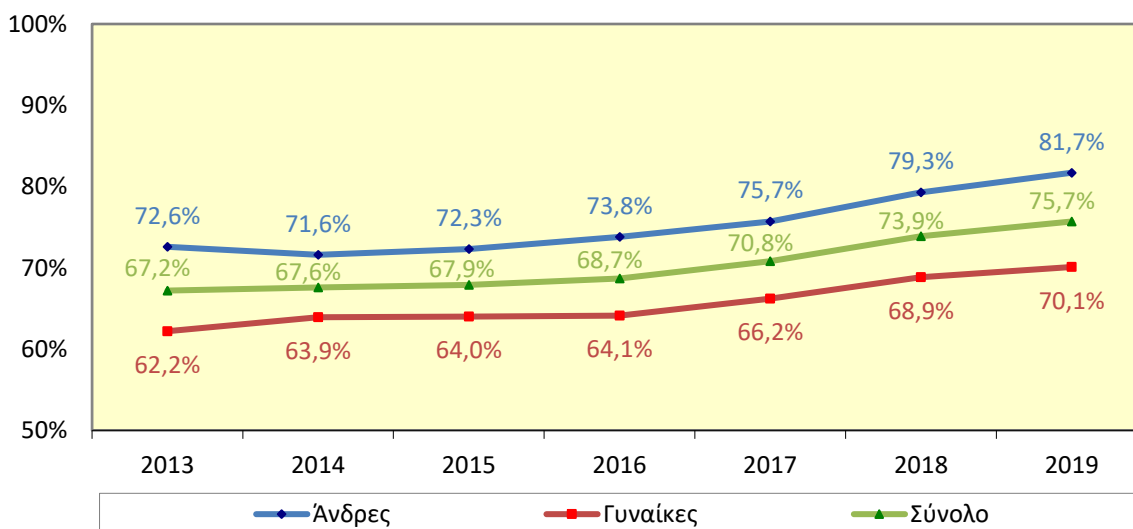
Σχεδιάγραμμα 2. Ποσοστό ανεργίας (πληθυσμός ηλικίας 15+) κατά φύλο

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Η σταδιακή ανάκαμψη της οικονομίας μετά την πρόσφατη οικονομική κρίση έχει επιδράσει πολύ θετικά στο ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού ηλικίας 20-64 χρονών, το οποίο παρουσίασε σταθερή αύξηση τα τελευταία χρόνια, φθάνοντας το 75,7% το 2019. Επισημαίνεται ότι, ο στόχος της Κύπρου για το γενικό ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού ηλικίας 20-64 χρονών της τάξης του 75%-77% μέχρι το 2020, έχει ήδη επιτευχθεί. Ωστόσο οι τελευταίες εξελίξεις, λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά το ποσοστό αυτό.

Σχεδιάγραμμα 3. Ποσοστό απασχόλησης (πληθυσμός ηλικίας 20-64) κατά φύλο

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία αφορά στη διασφάλιση μακροοικονομικής σταθερότητας, διατηρώντας και ενδυναμώνοντας τη δυναμική των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα οδηγήσουν σε βελτίωση της παραγωγικότητας, ανταγωνιστικότητας και ανθεκτικότητας της οικονομίας. Σημαντικό εργαλείο στην προσπάθεια

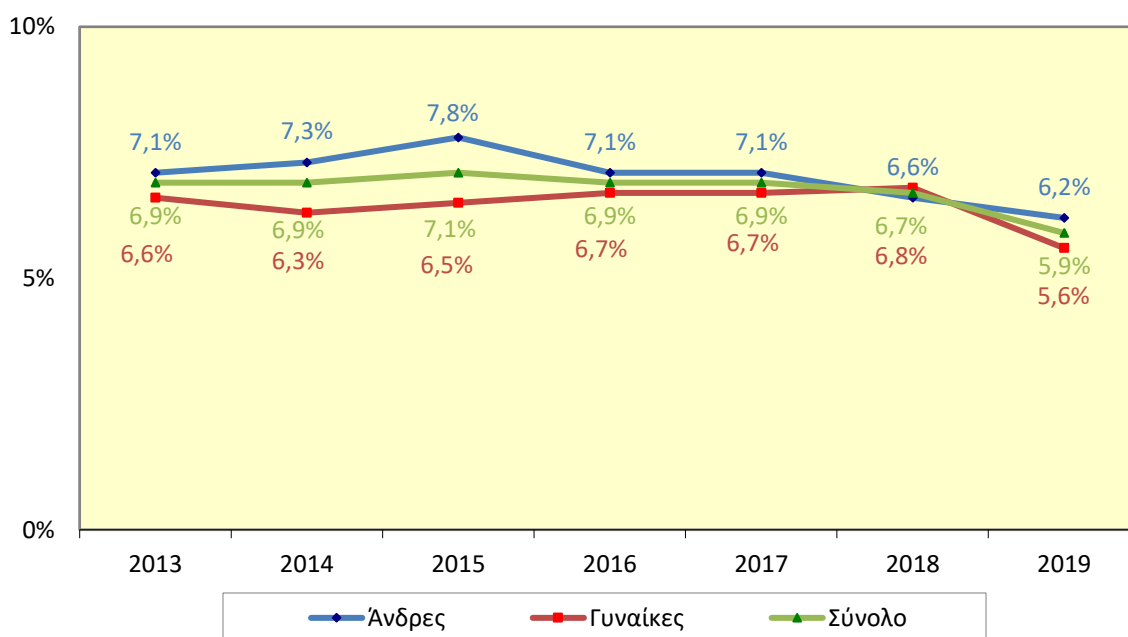
αυτή αποτελεί η αξιοποίηση των ευκαιριών κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Η συμβολή του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου στην πετυχημένη αναπτυξιακή πορεία της κυπριακής οικονομίας είναι αδιαμφισβήτητη. Ραχοκοκαλιά του ανθρώπινου δυναμικού αποτελούν οι απασχολούμενοι, οι οποίοι καλούνται καθημερινά να διαδραματίσουν τον δικό τους καθοριστικό ρόλο μέσα σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Η βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της συνάφειας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την αγορά εργασίας είναι ζωτικής σημασίας στο πλαίσιο αντιμετώπισης της κρίσης, αλλά και προκειμένου να διασφαλιστεί η ταχεία ανάκαμψη της αγοράς εργασίας.

Το γενικό ποσοστό συμμετοχής σε εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού ηλικίας 25-64 χρονών στην Κύπρο κυμαίνεται σε σημαντικά χαμηλότερα επίπεδα από το αντίστοιχο ποσοστό στην ΕΕ, με σημαντική διαφορά τόσο από τον εθνικό στόχο του 12% όσο και από τον ευρωπαϊκό στόχο του 15%. Σημειώνεται ότι, το 2019 καταγράφηκε η χειρότερη επίδοση της περιόδου (5,9%).

Σχεδιάγραμμα 4. Ποσοστό συμμετοχής ενηλίκων σε εκπαίδευση και κατάρτιση (πληθυσμός ηλικίας 25-64) κατά φύλο

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Eurostat)

Υπάρχουν, επομένως, σημαντικά περιθώρια αντιμετώπισης των χαμηλών επιδόσεων σε βασικές δεξιότητες, καθώς και αύξησης της συμμετοχής στην εκπαίδευση και κατάρτιση ενηλίκων. Ο εμπλουτισμός των γνώσεων και δεξιοτήτων των εργαζομένων και η απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων συμβάλλει στην καλύτερη αξιοποίησή τους από τις επιχειρήσεις και ενισχύει τις προοπτικές ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας.

Η ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων μέσα από νέους και δημιουργικούς τρόπους διδασκαλίας και μάθησης και μέσα από πρακτική επιχειρηματική εμπειρία, συμβάλλει στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων αλλά και στην απασχολησιμότητα, ιδιαίτερα των νέων ατόμων καθώς και ατόμων με εμπειρίες που καθίστανται άνεργοι.

Είναι, επίσης, σημαντική η κατάρτιση στις ΤΠΕ σε όλο το φάσμα των λειτουργιών της επιχείρησης, στην παραγωγή, στην εμπορία και στη διοίκηση, το οποίο, αν συνδυαστεί με τα κατάλληλα επίπεδα επιχειρηματικότητας, θα έχει θετικά αποτελέσματα στον σχεδιασμό και την παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και στη βελτίωση της παραγωγικότητας.

Η προώθηση εναλλακτικών μορφών μάθησης, όπως η εξ αποστάσεως μάθηση με διάφορες μεθόδους, αποτελεί αναγκαιότητα. Η αξιοποίηση των εναλλακτικών μορφών μάθησης καθίσταται επιτακτική ιδιαίτερα σε περιόδους που οι συμβατικές μορφές μάθησης δεν μπορούν να λειτουργήσουν, όπως αυτό συνέβη κατά την περίοδο των περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας. Η χρήση των ΤΠΕ παρέχει τη δυνατότητα συμμετοχής σε δραστηριότητες κατάρτισης όταν οι συνθήκες επιβάλλουν κοινωνική αποστασιοποίηση. Πρόσθετα, παρέχει τη δυνατότητα κατάρτισης μεγαλύτερου αριθμού ατόμων, με χαμηλότερο κόστος και προσφέρει νέα διάσταση και προοπτική στη διά βίου μάθηση.

Η ένταξη των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού στην απασχόληση, με επικεντρωμένες δράσεις κατάρτισης για ενεργητική στήριξη της απασχόλησης, πηγάζει τόσο από την ανάγκη για αναχαίτιση της αύξησης των ποσοστών ανεργίας όσο και από το γεγονός ότι οι άνεργοι και εν μέρει το αδρανές δυναμικό αποτελούν ομάδα που είναι μεν πρόθυμη να συνεισφέρει στην οικονομική ανάπτυξη αλλά εξαιτίας της μη εύρεσης εργασίας δεν είναι σε θέση να το πράξει. Έτσι, αποτελεί βασικό αναξιοποίητο πόρο ανθρώπινου κεφαλαίου, ο οποίος ταυτόχρονα χρειάζεται οικονομική και κοινωνική στήριξη.

Η κατάρτιση επιλεγμένων ομάδων-στόχων, με προτεραιότητα στους μακροχρόνια ανέργους, στους νέους ανέργους οι οποίοι παρουσιάζουν τα ψηλότερα ποσοστά ανεργίας, στους δικαιούχους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και χαμηλής εξειδίκευσης και στις γυναίκες καθώς και η ενημέρωσή τους για τις επικρατούσες συνθήκες στην αγορά εργασίας, τις παρουσιαζόμενες επιλογές επαγγελματιών και τις ευκαιρίες κατάρτισης, είναι αναγκαία για την έξοδό τους από τους καταλόγους των ανέργων και την καλύτερη δυνατή ενσωμάτωσή τους στην απασχόληση.

Η διευκόλυνση της προσαρμογής στις απαιτητικές συνθήκες της αγοράς εργασίας, των νεοεισερχόμενων ατόμων και των ανέργων, ιδιαίτερα των νέων και των μακροχρόνια ανέργων, είναι απαραίτητη για την αποφυγή της μακροχρόνιας παραμονής στην ανεργία ή στην αδράνεια και για την παραγωγική ενσωμάτωση στον κόσμο της εργασίας. Σημαντικό εργαλείο αποτελεί η προώθηση της μάθησης με βάση την εργασία ενσωματώνοντας στοιχεία όπως η πρακτική άσκηση και η απόκτηση εργασιακής πείρας.

Η μείωση της απασχόλησης σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας και η κατάληξη στην ανεργία σημαντικού αριθμού εργαζομένων μεγάλης ηλικίας, με αποκλειστικές εμπειρίες στους τομείς αυτούς, επιβάλλει την ανάγκη για επανακατάρτισή τους ώστε να είναι σε θέση να διεκδικήσουν θέσεις εργασίας σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας που έχουν συγκριτικά πλεονεκτήματα και οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν τους κύριους μοχλούς ανάπτυξης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού του τόπου αναμένεται να επιτευχθεί με την ένταξη των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού στην απασχόληση καθώς και με τη διά βίου μάθηση των απασχολουμένων.

6. Ένταξη των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού στην απασχόληση

Μέσα από τη δραστηριότητα αυτή, δίνεται προτεραιότητα σε δράσεις κατάρτισης για ενεργητική στήριξη της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας.

Οι δράσεις που περιλαμβάνονται αφορούν στα ακόλουθα Σχέδια:

- Σχέδιο Στελέχωσης Επιχειρήσεων με Αποφοίτους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Σχέδιο Κατάρτισης Μακροχρόνια Ανέργων σε Επιχειρήσεις/Οργανισμούς
- Ειδικό Σχέδιο Επαγγελματικής Κατάρτισης Ανέργων σε Οργανισμούς του Δημόσιου και ευρύτερου Δημόσιου τομέα, Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς και Ιδρύματα Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα
- Προγράμματα Κατάρτισης Ανέργων
- Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης – Συνήθη: Συμμετοχή ανέργων

7. Διά βίου μάθηση των απασχολουμένων

Μέσα από τη διά βίου μάθηση των απασχολουμένων, δίνεται έμφαση στη συνεχή αναβάθμιση και εμπλουτισμό των γνώσεων και δεξιοτήτων των απασχολουμένων, ιδιαίτερα σε τομείς που παρουσιάζουν αυξημένες προοπτικές ανάπτυξης.

Οι δράσεις που περιλαμβάνονται αφορούν στα ακόλουθα Σχέδια:

- Ειδικό Σχέδιο Κατάρτισης Εργοδοτούμενων σε Ορισμένους Οικονομικούς Τομείς που Έχουν Επηρεαστεί από την Πανδημία
- Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης στην Κύπρο
- Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης στην Κύπρο (Κρατικές Ενισχύσεις)
- Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης στο Εξωτερικό
- Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης – Συνήθη
- Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης – Ζωτικής σημασίας
- Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης Συνδικαλιστικών Στελεχών
- Προγράμματα Κατάρτισης Διοργάνωσης ΑνΑΔ
- Σχέδιο Αξιοποίησης Εναλλακτικών Μορφών Μάθησης

Επισημαίνεται ότι, λόγω της λήξης της ισχύος αρκετών Σχεδίων της ΑνΑΔ μέσα στο 2021, θα προωθηθεί έγκαιρα η αξιολόγηση και ο επανασχεδιασμός τους.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Στόχος (Σ)/ Δραστηριότητα (Δ)	Δείκτης Επίδοσης (Σ)/ Απόδοσης (Δ)	Αποτελέσματα Δείκτη	Περιγραφή
Σ2: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	ΔΕ1: Βαθμός αξιοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν από τους συμμετέχοντες μετά από συμμετοχή τους σε δράσεις της ΑνΑΔ		Οι συμμετέχοντες που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις δράσεις της ΑνΑΔ αξιολογούν τον βαθμό που αξιοποίησαν τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν. Για τη δραστηριότητα «Ένταξη των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού στην απασχόληση», τα στοιχεία συλλέγονται 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους, ενώ για τη δραστηριότητα «Διά βίου μάθηση των απασχολουμένων», τα στοιχεία συλλέγονται 3 μήνες μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους.
	ΔΑ01: Βαθμός βελτίωσης των γνώσεων και δεξιοτήτων αμέσως μετά την ολοκλήρωση συμμετοχής		Οι συμμετέχοντες που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις δράσεις της ΑνΑΔ αξιολογούν τον βαθμό που πιστεύουν ότι βελτίωσαν τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν.
Δ01: Ένταξη των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού στην απασχόληση	ΔΑ02: Ποσοστό απασχόλησης ανέργων συμμετεχόντων 6 περίπου μήνες μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους		Ο αριθμός των ατόμων που βρίσκονται σε απασχόληση 6 περίπου μήνες μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους ως ποσοστό στον συνολικό αριθμό των συμμετεχόντων που ολοκλήρωσαν με επιτυχία κάθε δράση.
	ΔΑ03: Ποσοστό κάλυψης ανέργων που συμμετείχαν στις δράσεις της ΑνΑΔ στο σύνολο της εγγεγραμμένης ανεργίας		Ο αριθμός των ανέργων που συμμετείχαν στις δράσεις της ΑνΑΔ ως ποσοστό στο σύνολο της εγγεγραμμένης ανεργίας.
Δ02: Διά βίου μάθηση των απασχολουμένων	ΔΑ01: Βαθμός βελτίωσης των γνώσεων και δεξιοτήτων αμέσως μετά την ολοκλήρωση συμμετοχής		Οι συμμετέχοντες που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις δράσεις της ΑνΑΔ αξιολογούν τον βαθμό που πιστεύουν ότι βελτίωσαν τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν.
	ΔΑ02: Ποσοστό κάλυψης απασχολουμένων που συμμετείχαν στις δράσεις της ΑνΑΔ στο σύνολο των δικαιούχων απασχολουμένων		Ο αριθμός των απασχολουμένων που συμμετείχαν στις δράσεις της ΑνΑΔ ως ποσοστό στο σύνολο των δικαιούχων απασχολουμένων.

ΣΤΟΧΟΣ 3: ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η ποιοτική διάσταση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις διαθέσιμες υποδομές και συστήματα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Για να προωθηθεί η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, απαιτείται η συνεχής ενίσχυση και ποιοτική αναβάθμιση των υποδομών και συστημάτων, μέσα από την αξιοποίηση ΤΠΕ, καινοτόμων προσεγγίσεων, καθώς και σύγχρονων μορφών και μεθόδων κατάρτισης.

Σημαντική θεωρείται η διαφάνεια των προσόντων, η ενίσχυση της διασύνδεσης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την απόκτηση επαγγελματικών προσόντων και η επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης. Η απόκτηση αναγνωρισμένων επαγγελματικών προσόντων από το ανθρώπινο δυναμικό θα έχει καθοριστική συμβολή στη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και προσφερόμενων υπηρεσιών από τις επιχειρήσεις.

Η ενδυνάμωση της αποτελεσματικότητας των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμβάλλει καθοριστικά στην αύξηση της ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης.

Η υποδομή κατάρτισης που διαθέτουν τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) και οι Δομές Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΕΚ) καθώς και οι επιχειρήσεις, χρειάζεται να εκσυγχρονιστεί περαιτέρω αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ΤΠΕ. Είναι απαραίτητη η ανάπτυξη νοοτροπίας αριστείας καθώς και συστημάτων αξιολόγησης, ώστε να διασφαλιστεί ότι το σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης βρίσκεται σε ψηλά ποιοτικά επίπεδα.

Η περαιτέρω ενίσχυση των συστημάτων και διαδικασιών ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας των δραστηριοτήτων που εγκρίνονται και επιχορηγούνται στο πλαίσιο των Σχεδίων της ΑνΑΔ, περιλαμβανομένης της διεξαγωγής επιτόπιων και εξ αποστάσεως ελέγχων εφαρμογής προγραμμάτων κατάρτισης, συμβάλλει ουσιαστικά προς αυτή την κατεύθυνση.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η διασφάλιση της ποιότητας του συστήματος κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού θέτει ως προτεραιότητα την αποτελεσματική λειτουργία του «Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων» (ΣΕΠ) και του «Συστήματος Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης», την ενίσχυση των υποδομών κατάρτισης καθώς και τη διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης.

8. Πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων

Η υλοποίηση του ολοκληρωμένου «Εθνικού Πλαισίου Προσόντων» και ειδικότερα η περαιτέρω προώθηση του ΣΕΠ που λειτουργεί η ΑνΑΔ, αναμένεται να έχει καθοριστικής σημασίας συμβολή στη διά βίου μάθηση και την κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού.

Έμφαση θα δοθεί στην επέκταση του ΣΕΠ, στην αξιοποίησή του στη διαδικασία επικύρωσης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης καθώς και στη διασύνδεσή του με την παρεχόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Πιστοποίηση συντελεστών παροχής κατάρτισης

Η ΑνΑΔ λειτουργεί το «Σύστημα Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης», που περιλαμβάνει ΚΕΚ, ΔΕΚ και Εκπαιδευτές Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΕΚ), με έμφαση στη διασφάλιση τόσο της ποιότητας όσο και της λειτουργικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος κατάρτισης.

Έμφαση θα δοθεί στην αξιολόγηση της εφαρμογής του Συστήματος και στην περαιτέρω εξειδίκευση και βελτίωση των προνοιών του για ποιοτική αναβάθμιση.

10. Ενίσχυση υποδομών κατάρτισης

Προγραμματίζεται η λειτουργία νέου Σχεδίου ενίσχυσης των υποδομών κατάρτισης για την ενίσχυση εξειδικευμένων εργαστηρίων κατάρτισης, τα οποία θα αξιοποιηθούν και για σκοπούς αξιολόγησης υποψηφίων στο πλαίσιο του ΣΕΠ, καθώς και για αξιοποίηση εργαλείων εναλλακτικών μορφών μάθησης για την υλοποίηση επιχορηγούμενων προγραμμάτων κατάρτισης.

11. Διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης

Μέσα από τη διεξαγωγή επιτόπιων και εξ αποστάσεως ελέγχων εφαρμογής προγραμμάτων κατάρτισης, επιδιώκεται η διασφάλιση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων εφαρμογής των προγραμμάτων κατάρτισης όπως καθορίζονται στον Οδηγό Πολιτικής και Διαδικασιών του κάθε Σχεδίου.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Στόχος (Σ)/ Δραστηριότητα (Δ)	Δείκτης Επίδοσης (Σ)/ Απόδοσης (Δ)	Αποτελέσματα Δείκτη	Περιγραφή
Σ3: ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	ΔΕ1: Βαθμός συνολικής ικανοποίησης από τη συμμετοχή σε δράσεις της ΑνΑΔ		Οι συμμετέχοντες που ολοκλήρωσαν με επιτυχία κάθε δράση της ΑνΑΔ αξιολογούν τον βαθμό συνολικής ικανοποίησης, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους. Αντίστοιχη αξιολόγηση γίνεται και στις επιχειρήσεις.
Δ01: Πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων	ΔΑ01: Ποσοστό πιστοποιημένων ατόμων		Ο αριθμός πιστοποιημένων ατόμων, ως ποσοστό στο σύνολο των απασχολούμενων του επαγγέλματος.
	ΔΑ02: Επίδραση των επαγγελματικών προσόντων στην απασχόληση 6 περίπου μήνες μετά την πιστοποίηση		Ο αριθμός πιστοποιημένων ατόμων που βρίσκονται στο επάγγελμα που πιστοποιήθηκαν, ως ποσοστό στον συνολικό αριθμό των πιστοποιημένων ατόμων του επαγγέλματος.
Δ02: Πιστοποίηση συντελεστών παροχής κατάρτισης	ΔΑ01: Αριθμός πιστοποιημένων ΚΕΚ, ΔΕΚ, ΕΕΚ		Συνολικός αριθμός πιστοποιημένων ΚΕΚ, ΔΕΚ, ΕΕΚ.
Δ03: Ενίσχυση υποδομών κατάρτισης	ΔΑ01: Αριθμός επιχορηγημένων υποδομών		Συνολικός αριθμός επιχορηγημένων υποδομών.
Δ04: Διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης	ΔΑ01: Ποσοστό προγραμμάτων κατάρτισης που διαπιστώνεται μέσα από επιτόπιους και εξ αποστάσεως ελέγχους εφαρμογής ότι εφαρμόζεται χωρίς ουσιώδεις αποκλίσεις		Ως ποσοστό στον συνολικό αριθμό ελέγχων εφαρμογής προγραμμάτων κατάρτισης.

ΣΤΟΧΟΣ 4: ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ**

Η διεξαγωγή ερευνών και μελετών και η ανάληψη συναφών αναπτυξιακών δράσεων σε στρατηγικής σημασίας θέματα, σύμφωνα και με σχετικές κατευθύνσεις πολιτικής της ΕΕ, αποσκοπεί στη διαμόρφωση της κατάλληλης στρατηγικής κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου. Σταθερή επιδίωξη παραμένει η προώθηση των βέλτιστων διεθνών αρχών, μεθόδων και πρακτικών διεξαγωγής ερευνών και μελετών προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιοτική επάρκεια του παραγόμενου ερευνητικού έργου.

Τα αποτελέσματα των μελετών αναμένεται να είναι αξιοποιήσιμα, μεταξύ άλλων, προς ενίσχυση της βελτίωσης της συνάφειας της εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, που αποτελεί μια από τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την Κύπρο στο πλαίσιο της αξιολόγησης της προόδου του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος.

Επίσης, η ενεργός συμμετοχή της ΑνΑΔ στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τον έγκαιρο εντοπισμό των αναγκών σε δεξιότητες (Skillsnet) και ειδικότερα σε πρωτοβουλίες και δράσεις για την παροχή προβλέψεων για την προσφορά και τη ζήτηση ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, συμβάλλει στην προώθηση βέλτιστων μεθόδων και πρακτικών στη διενέργεια προβλέψεων.

Πρόσθετα, η ΑνΑΔ, ως ο Εθνικός Συντονιστής της Κοινοπραξίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου ReferNet στην Κύπρο, συμβάλλει στη μεταφορά ιδεών και ορθών πρακτικών σε συστήματα και πολιτικές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το δίκτυο, που δημιουργήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), αποτελεί την κύρια πηγή ανάλυσης και πληροφόρησης αναφορικά με τις πολιτικές και τις εξελίξεις στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε χώρες της ΕΕ και τροφοδοτεί τη συζήτηση και λήψη σημαντικών αποφάσεων πολιτικής.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης θα επιτευχθεί με τη διενέργεια προβλέψεων απασχόλησης και προσφοράς ανθρώπινου δυναμικού στην κυπριακή οικονομία, τις εκτιμήσεις των αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης, την παρακολούθηση των τάσεων στην αγορά εργασίας καθώς και την αξιολόγηση των επιδράσεων των δραστηριοτήτων της ΑνΑΔ στην κυπριακή οικονομία.

12. Εκπόνηση μελετών και ερευνών

Οι μελέτες των τάσεων και προβλέψεων των αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης αποτελούν χρήσιμη τροφοδότηση για τον ορθό και έγκαιρο προγραμματισμό των δραστηριοτήτων της ΑνΑΔ και αξιοποιούνται από φορείς διαμόρφωσης πολιτικής στον τομέα της εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης. Παράλληλα, η διενέργεια προβλέψεων απασχόλησης και προσφοράς ανθρώπινου δυναμικού καθώς και η διάχυση των αποτελεσμάτων, συμβάλλουν στην καλύτερη ενημέρωση του ανθρώπινου δυναμικού για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και ενισχύουν την

προσπάθεια για απάμβλυνση της αναντιστοιχίας των δεξιοτήτων. Με στόχο την εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων κατάρτισης, είναι σημαντική και η ετήσια διερεύνηση για εντοπισμό αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης, η οποία παρέχει εκτιμήσεις για τον αριθμό των ατόμων που απαιτούνται για συγκεκριμένα επαγγέλματα και τις ανάγκες για συγκεκριμένες δεξιότητες.

Παράλληλα, η συνέχιση της συμμετοχής στο ευρωπαϊκό έργο «Real time Labour Market Information on Skills Requirements: Setting up the EU system for online vacancy analysis» που παρέχει συστηματική πληροφόρηση για την αγορά εργασίας μέσα από την αυτοματοποιημένη συλλογή και ανάλυση των θέσεων εργασίας που είναι δημοσιοποιημένες σε ιστοσελίδες (online job vacancies) σε χώρες της ΕΕ, συμβάλλει στην εξασφάλιση επίκαιρων πληροφοριών για την κατάσταση στην αγορά εργασίας μέσω των οποίων εντοπίζονται τα επαγγέλματα και οι τομείς που έχουν κενές θέσεις και ανάγκες για απασχόληση ατόμων.

Το ολοκληρωμένο σύστημα για αξιολόγηση των επιδράσεων των δραστηριοτήτων της ΑνΑΔ στην κυπριακή οικονομία, αποτελεί το βασικότερο εργαλείο στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας της ΑνΑΔ για τεκμηρίωση της συμβολής της καθώς και αποτίμηση της επίδρασης των παρεμβάσεων της στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις και τους καταρτιζομένους.

Τέλος, η ανάλυση των συστημάτων και υποδομών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, παρέχει ενημέρωση αναφορικά με τις πολιτικές και τις εξελίξεις στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Οι έρευνες και μελέτες ταξινομούνται στους ακόλουθους θεματικούς τομείς:

- Τάσεις και προβλέψεις αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης
- Αξιολόγηση σχεδίων/δραστηριοτήτων
- Ανάλυση συστημάτων και υποδομών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Στόχος (Σ)/ Δραστηριότητα (Δ)	Δείκτης Επίδοσης (Σ)/ Απόδοσης (Δ)	Αποτελέσματα Δείκτη	Περιγραφή
Σ4: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΔΕ1: Αριθμός δημοσιευμάτων για έρευνες και μελέτες της ΑνΑΔ (ιστοσελίδες & ημερήσιος τύπος)		Αριθμός δημοσιευμάτων για έρευνες και μελέτες της ΑνΑΔ σε ιστοσελίδες και στον ημερήσιο τύπο.
Δ01: Εκπόνηση μελετών και ερευνών	ΔΑ01: Αριθμός επισκεπτών ιστοσελίδας ΑνΑΔ για «Έρευνες και μελέτες»		Αριθμός επισκεπτών ιστοσελίδας ΑνΑΔ για «Έρευνες και μελέτες».

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΝΑ ΣΤΟΧΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Σ1: Αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία της ΑνΑΔ			
	2021	2022	2023
	€	€	€
Δραστηριότητα 1:			
<i>Στρατηγικός σχεδιασμός</i>			
Δαπάνες προσωπικού	74.296	73.732	78.789
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	48.005	28.978	26.230
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 1	122.301	102.710	105.019
Δραστηριότητα 2:			
<i>Εσωτερικός έλεγχος</i>			
Δαπάνες προσωπικού	160.148	180.739	198.150
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	103.477	71.033	65.968
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 2	263.625	251.772	264.118
Δραστηριότητα 3:			
<i>Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού</i>			
Δαπάνες προσωπικού	47.592	53.571	57.567
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	30.751	21.054	19.165
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 3	78.343	74.625	76.732
Δραστηριότητα 4:			
<i>Οικονομική διαχείριση</i>			
Δαπάνες προσωπικού	475.530	542.826	491.575
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	307.259	213.340	163.655
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 4	782.789	756.166	655.230
Δραστηριότητα 5:			
<i>Πληροφορική</i>			
Δαπάνες προσωπικού	305.030	357.077	322.563
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	197.092	140.337	107.388
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 5	502.122	497.414	429.951
Σύνολο δαπανών προσωπικού	1.062.596	1.207.945	1.148.644
Σύνολο λειτουργικών και άλλων δαπανών	686.584	474.742	382.406
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΤΟΧΟΥ 1	1.749.180	1.682.687	1.531.050

Σ2: Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού			
	2021	2022	2023
	€	€	€
Δραστηριότητα 1: <i>Ένταξη των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού στην απασχόληση</i>			
Δαπάνες προσωπικού	1.469.468	1.511.643	1.636.699
Δαπάνες ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού	10.550.000	11.700.000	12.450.000
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	949.481	594.102	544.889
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 1	12.968.949	13.805.745	14.631.588
Δραστηριότητα 2: <i>Διά βίου μάθηση των απασχολουμένων</i>			
Δαπάνες προσωπικού	2.459.758	2.746.342	2.973.197
Δαπάνες ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού	17.360.000	18.720.000	19.750.000
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	1.589.347	1.079.360	989.835
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 2	21.409.105	22.545.702	23.713.032
Σύνολο δαπανών προσωπικού	3.929.226	4.257.985	4.609.896
Σύνολο δαπανών ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού	27.910.000	30.420.000	32.200.000
Σύνολο λειτουργικών και άλλων δαπανών	2.538.828	1.673.462	1.534.724
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΤΟΧΟΥ 2	34.378.054	36.351.447	38.344.620

Σ3: Διασφάλιση της ποιότητας του συστήματος κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού			
	2021	2022	2023
	€	€	€
Δραστηριότητα 1: <i>Πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων</i>			
Δαπάνες προσωπικού	455.954	470.536	545.802
Δαπάνες ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού	1.287.100	638.300	558.300
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	294.610	184.929	181.708
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 1	2.037.664	1.293.765	1.285.810
Δραστηριότητα 2: <i>Πιστοποίηση συντελεστών παροχής κατάρτισης</i>			
Δαπάνες προσωπικού	106.375	174.064	193.889
Δαπάνες ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού	101.900	111.700	111.700
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	68.733	68.410	64.550
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 2	277.008	354.174	370.139
Δραστηριότητα 3: <i>Ενίσχυση υποδομών κατάρτισης</i>			
Δαπάνες προσωπικού	5.091	7.606	22.065
Δαπάνες ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού	156.000	75.000	75.000
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	3.289	2.989	7.346
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 3	164.380	85.595	104.411
Δραστηριότητα 4: <i>Διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης</i>			
Δαπάνες προσωπικού	3.707	4.149	2.777
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	126.396	142.630	144.924
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 4	130.103	146.779	147.701
Σύνολο δαπανών προσωπικού	571.127	656.355	764.533
Σύνολο δαπανών ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού	1.545.000	825.000	745.000
Σύνολο λειτουργικών και άλλων δαπανών	493.028	398.958	398.528
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΤΟΧΟΥ 3	2.609.155	1.880.313	1.908.061

Σ4: Προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης			
	2021	2022	2023
	€	€	€
Δραστηριότητα 1:			
Εκπόνηση μελετών και ερευνών			
Δαπάνες προσωπικού	564.722	640.016	726.427
Δαπάνες ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού	45.000	55.000	55.000
Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	364.889	251.537	241.842
Συνολικό κόστος Δραστηριότητας 1	974.611	946.553	1.023.269
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΤΟΧΟΥ 4	974.611	946.553	1.023.269

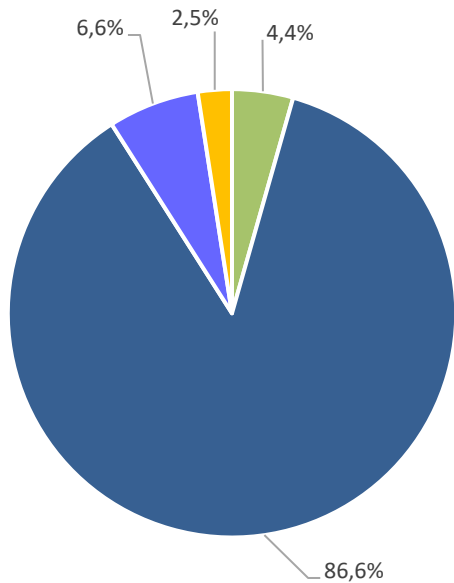

ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			
	2021	2022	2023
	€	€	€
Αμοιβή Διοικητικού Συμβουλίου	17.000	17.000	17.000
Αποδοχές Προσωπικού	6.127.670	6.762.300	7.249.500
Οδοιπορικά	11.500	11.000	11.000
Έξοδα Λειτουργίας Γραφείου	369.200	354.660	348.960
Διάφορα Έξοδα	1.468.000	1.344.500	1.299.900
Εγκαταστάσεις, Επιδιορθώσεις, Συντήρηση και Λειτουργία	453.800	494.600	401.900
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	29.500.000	31.300.000	33.000.000
Συνεργασία με Διεθνείς Οργανισμούς	20.000	20.000	20.000
Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	1.543.830	356.940	258.740
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό	200.000	200.000	200.000
Σύνολο παραδοσιακού Προϋπολογισμού	39.711.000	40.861.000	42.807.000
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ			
Στόχος 1	1.749.180	1.682.687	1.531.050
Στόχος 2	34.378.054	36.351.447	38.344.620
Στόχος 3	2.609.155	1.880.313	1.908.061
Στόχος 4	974.611	946.553	1.023.269
Σύνολο Προϋπολογισμού στη Βάση Δραστηριοτήτων	39.711.000	40.861.000	42.807.000

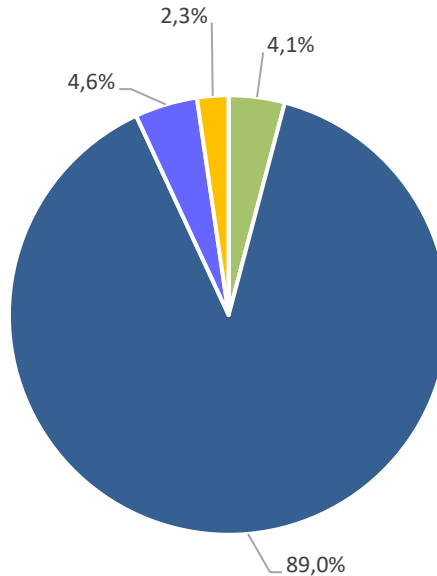
ΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Δαπάνες κατά Στόχο για το 2021

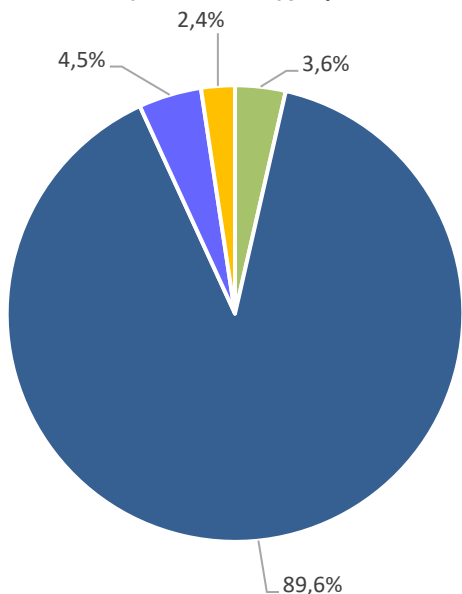
- Αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία της ΑνΑΔ
- Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού
- Διασφάλιση της ποιότητας του συστήματος κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού
- Πρωώθηση της έρευνας και ανάπτυξης

Δαπάνες κατά Στόχο για το 2022

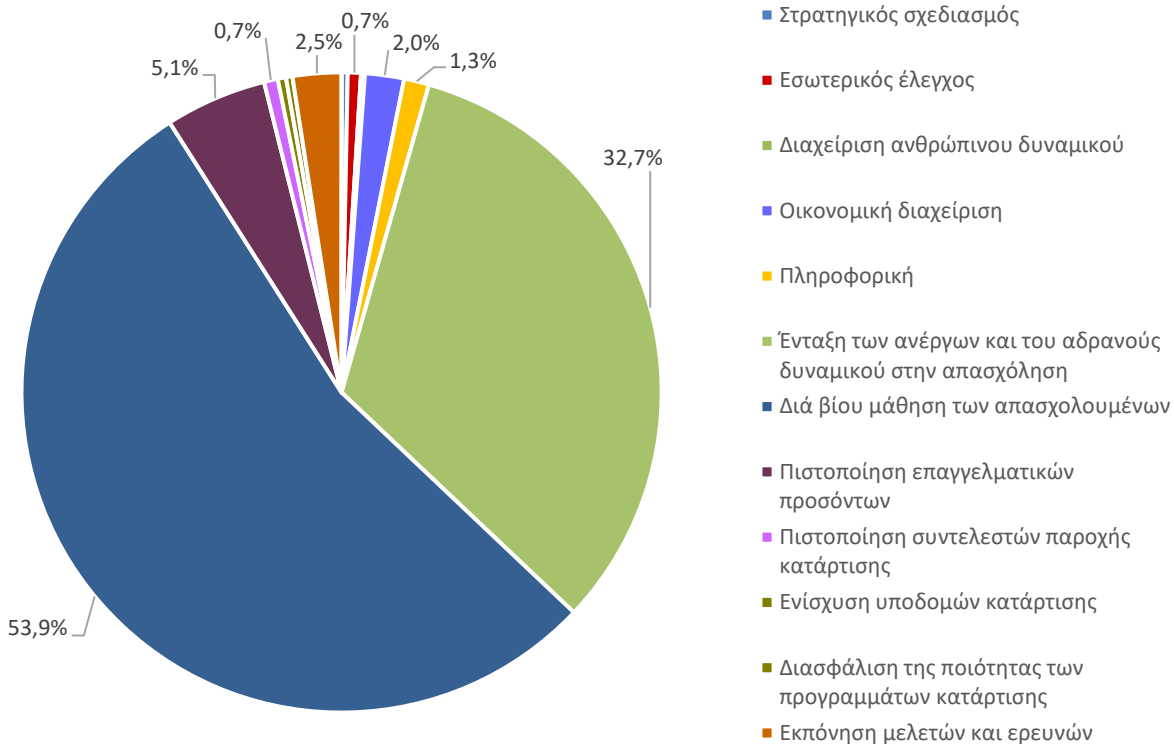
- Αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία της ΑνΑΔ
- Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού
- Διασφάλιση της ποιότητας του συστήματος κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού
- Πρωώθηση της έρευνας και ανάπτυξης

Δαπάνες κατά Στόχο για το 2023

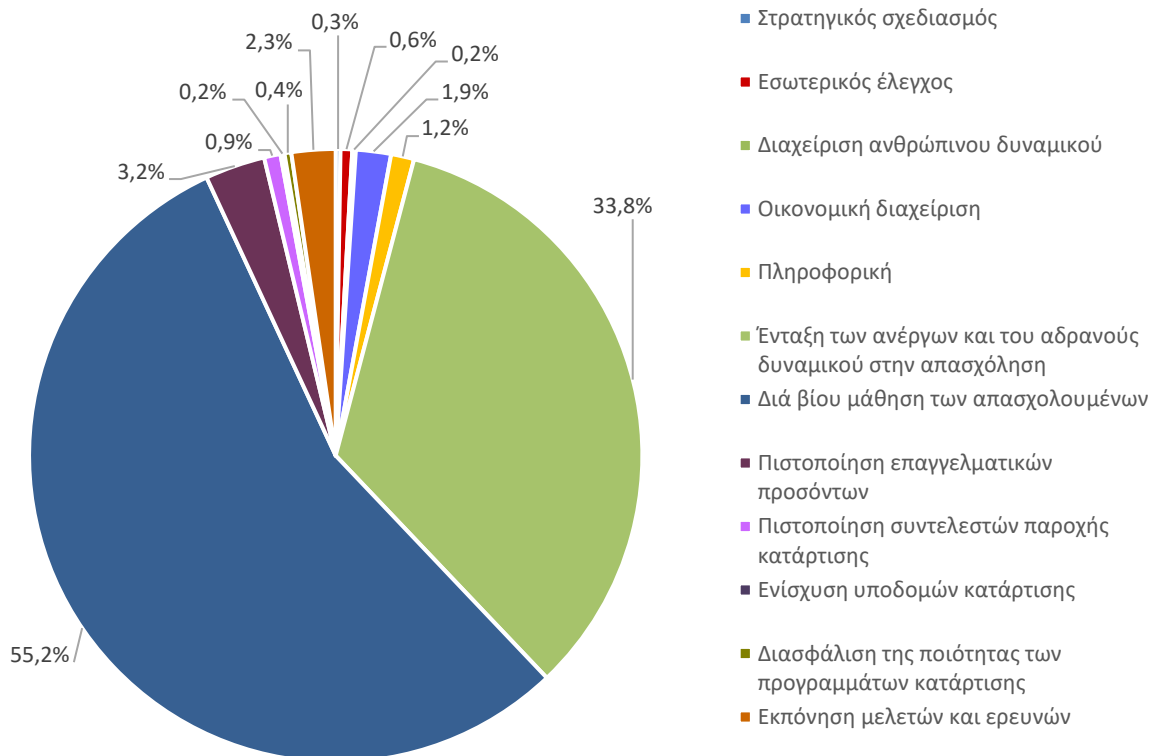

- Αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία της ΑνΑΔ
- Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού
- Διασφάλιση της ποιότητας του συστήματος κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού
- Πρωώθηση της έρευνας και ανάπτυξης

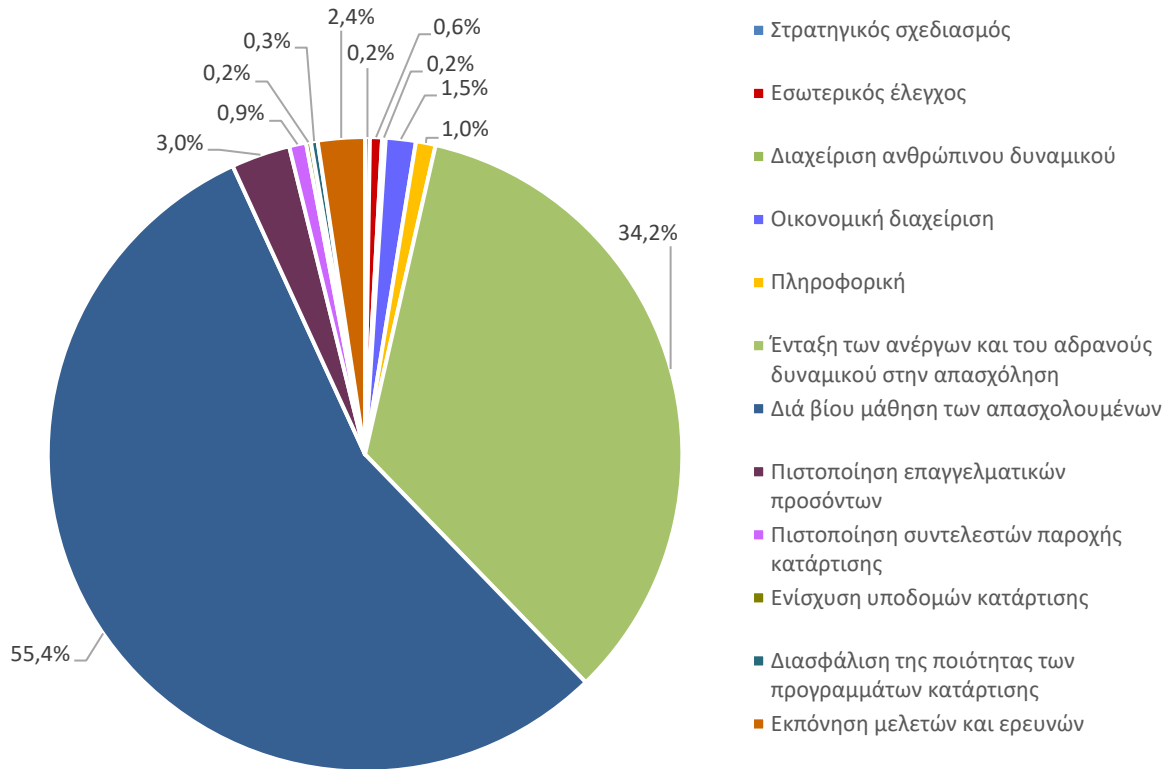
Δαπάνες κατά Δραστηριότητα για το 2021

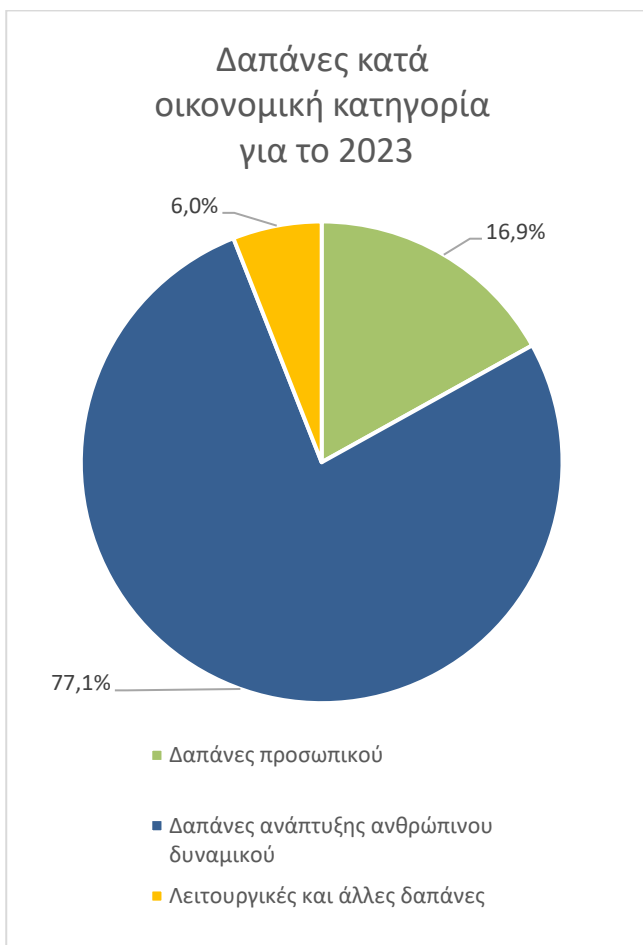
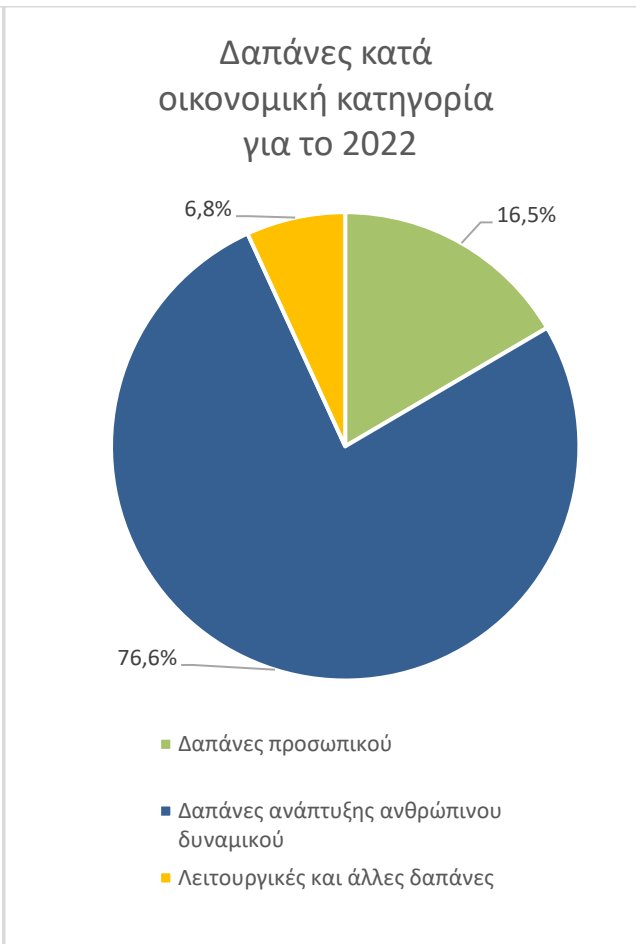
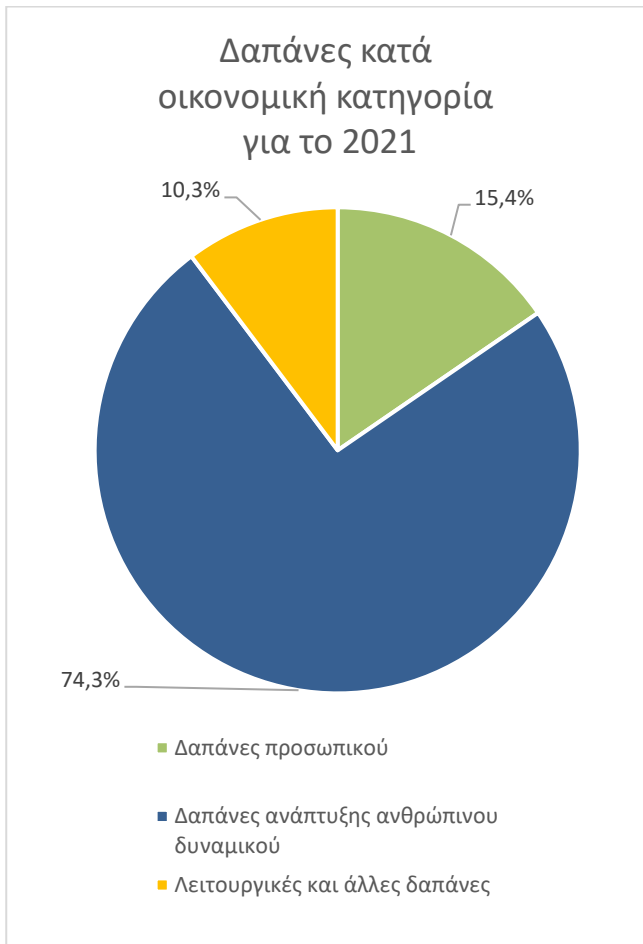

Δαπάνες κατά Δραστηριότητα για το 2022

Δαπάνες κατά Δραστηριότητα για το 2023

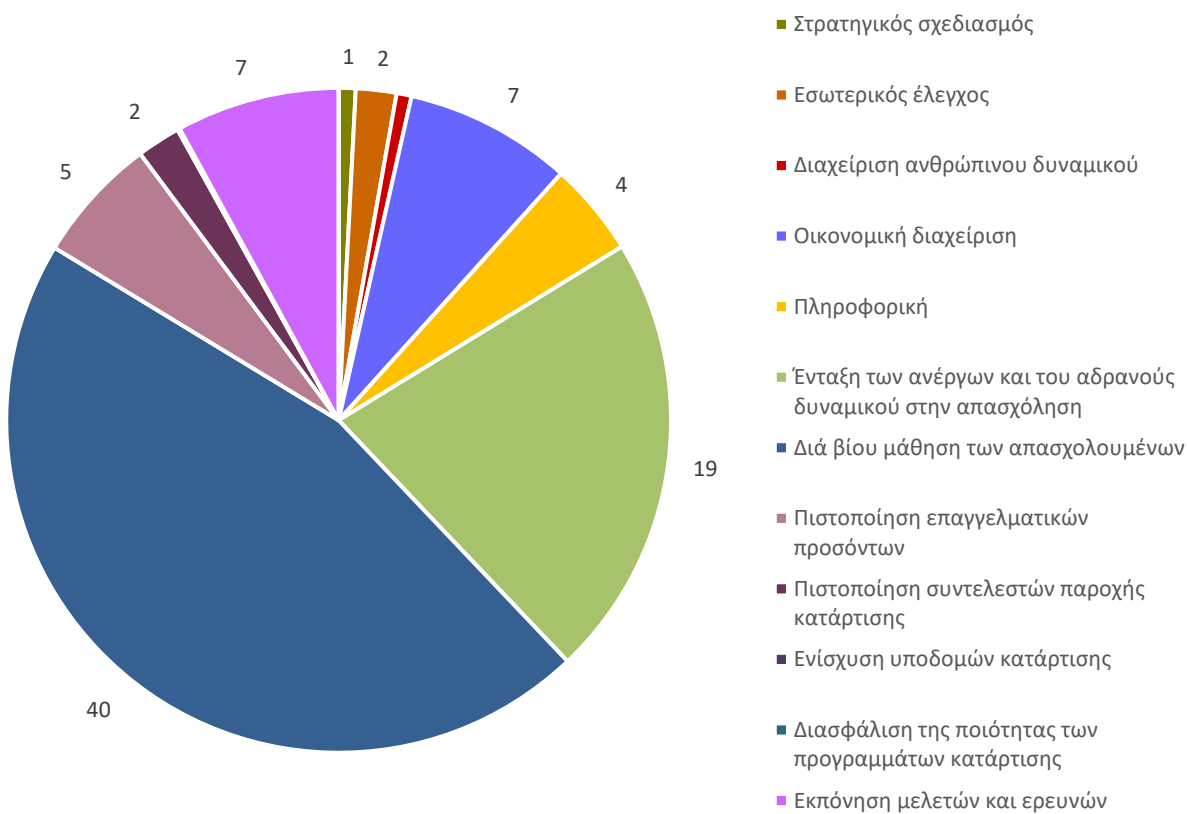

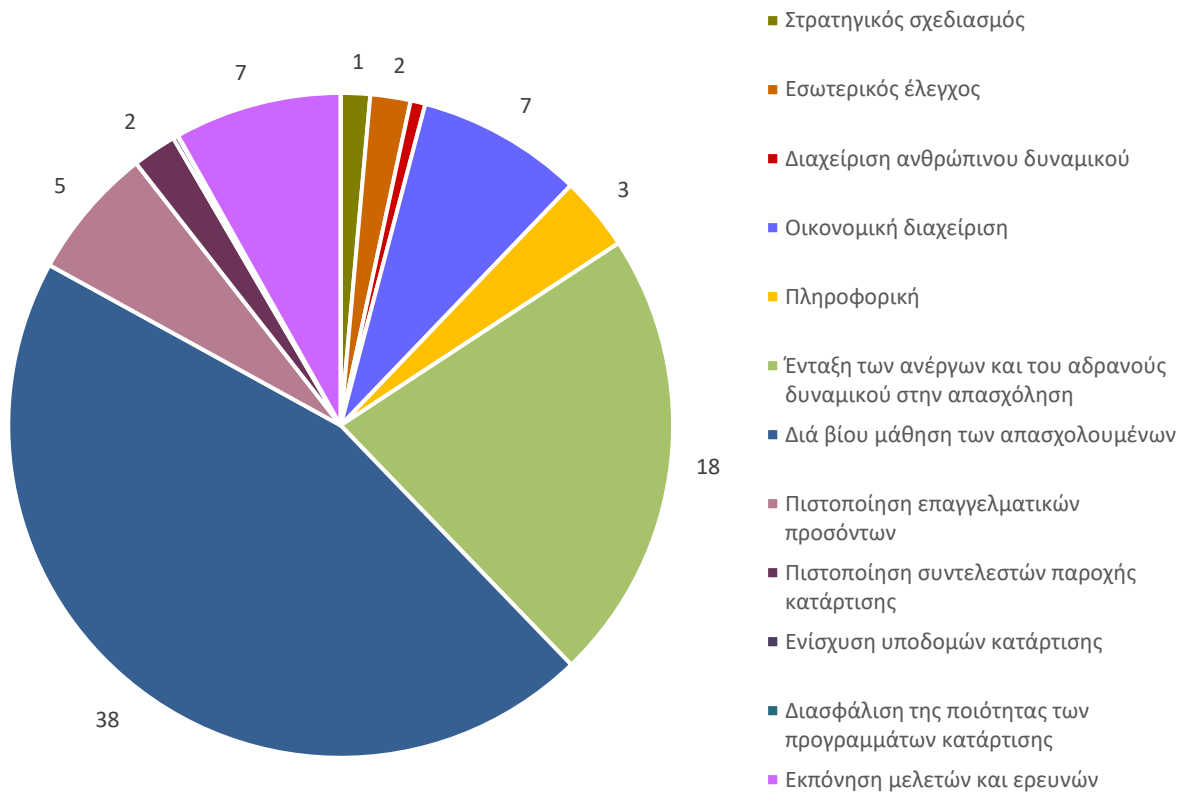
Προσωπικό κατά Δραστηριότητα για το 2021
(Σύνολο 89)

Προσωπικό κατά Δραστηριότητα για το 2022
(Σύνολο 87)

Προσωπικό κατά Δραστηριότητα για το 2023
(Σύνολο 83)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (Ιούνιος 2014). Cyprus Partnership Agreement 2014-2020.

Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (Δεκέμβριος 2014). Operational Programme «Employment, Human Capital and Social Cohesion» 2014-2020.

Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (Δεκέμβριος 2014). Operational Programme for «Competitiveness and Sustainable Development» 2014-2020

Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (Ιούνιος 2014). Εθνική Στρατηγική Διά Βίου Μάθησης 2014-2020.

Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (Μάρτιος 2015). Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Κύπρο.

Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (Ιούλιος 2020). Επενδυτικός Σχεδιασμός για Αξιοποίηση Πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2021-2027 - Πολιτική Συνοχής και Κοινή Αλιευτική Πολιτική.

Γραφείο Επιτρόπου Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων (Ιούλιος 2019). Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους.

Δημοσιονομικό Συμβούλιο (Μάιος 2020). Εαρινή Έκθεση.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Μάιος 2020). Ειδικές Ανά Χώρα Συστάσεις 2020 για την Κύπρο.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Δεκέμβριος 2019). Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Σεπτέμβριος 2019). Έκθεση Παρακολούθησης της Εκπαίδευσης και της Κατάρτισης 2019 – Κύπρος.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Δεκέμβριος 2013). Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020».

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Erasmus+» για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό.

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δεκέμβριος 2011). Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με ένα νέο ανανεωμένο θεματολόγιο για την εκπαίδευση των ενηλίκων.

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Μάιος 2009). Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με ένα στρατηγικό πλαίσιο για την Ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης «ΕΚ2020».

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Απρίλιος 2013). Σύσταση Συμβουλίου για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

Ηνωμένα Έθνη (Σεπτέμβριος 2015). Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ατζέντας 2030.

Κυπριακή Δημοκρατία (Μάιος 2019). Εθνική Στρατηγική για την Κύπρο «Αποκεντρωμένες Τεχνολογίες (Blockchain)».

Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου (Μάιος 2017). Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία 2017-2022.

Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου (Ιούλιος 2019). Έκθεση Ανταγωνιστικότητας Κύπρου 2019.

Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Ιανουάριος 2020). Εθνική Στρατηγική Τεχνητής Νοημοσύνης (TN).

Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (Μάιος 2019). Νέα Βιομηχανική Πολιτική 2019-2030.

Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας – Μονάδα Διοικητικής Μεταρρύθμισης (Δεκέμβριος 2015). Δήλωση Πολιτικής για την Ενίσχυση του Επιχειρηματικού Οικοσυστήματος στην Κύπρο.

Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (Φεβρουάριος 2012). Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2012-2020.

Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Νοέμβριος 2014). Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Πολιτική 2014–2020.

Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Σεπτέμβριος 2019). Στρατηγικό Σχέδιο 2020-2022.

Υπουργείο Οικονομικών (Απρίλιος 2020). Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα 2020.

Υπουργείο Οικονομικών (Απρίλιος 2020). Πρόγραμμα Σταθερότητας 2020-2023.

Υπουργείο Οικονομικών (Ιούνιος 2020). Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2021-2023.

Υφυπουργείο Τουρισμού (Ιανουάριος 2020). Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2030.

Communication from the Commission (March 2010). Europe 2020, a strategy for smart, sustainable and inclusive growth.

European Commission (June 2016). Skills Agenda for Europe.

European Commission (May 2020). European Economic Forecast - Spring 2020.

International Labour Organisation (March 2020). COVID-19 and world of work: Impacts and responses.

National Board for Research and Innovation (May 2019). Cyprus Research and Innovation Strategy Framework, 2019-2023.